

breznó- s besztercebányai uradalmaiban évenként több ezer ölfá, sok ezer tőke és szálfá úsztatik, nem különben Herczeg Kóburg murányi uradalmában valamint más nagyobb erdőtulajdonosoknál is, hol évek óta tartó rendes számvitel mellett érdekes tapasztalatokat lehet gyűjteni. Az ily nagyobb uradalmakban hivataloskodó t. szaktársaimat bátorodom az erdőgazdászat érdekében tapasztalataik a feljebbi pontok figyelembe vétele mellett való szives közlésére ismételve felkérni.

Roxer Vilmos.

Különfélék.

Az orosz birodalom erdőszeti és gazdasági tanügyére vonatkozó statisztikai adatok. Ha valaki azt találná kérdezni, hogy mi közünk hát az orosz birodalomhoz, annak azt feleljük, hogy sok tekintetben biz ahoz semmi közünk, sőt hogy mentsen Isten bizonyos közelebbi siralmas emlékü érintkezések vagy ismerkedések ismétlődéséül.

Vannak azonban ügyek, melyek az egész emberiséggel közösek s melyek fejlődését bár mi népnél is csak feszült figyelemmel kísérhetjük már csak azért is, hogy a jót követni, a rosszat kerülni legyünk képesek, s hogy lássuk, mennyivel vagyunk előre vagy — hátra!

S ki tagadná olvasóink közül, hogy az erdőszeti és gazdasági tanügy is e figyelemmel kísérendő tárgyak közé tartozik? — Nézzük tehát mennyire van e részben az orosz — s mennyire vagyunk mi? Vagy az utóbbit talán ne is nézzük, csak iparkodjunk, hogy idővel saját ebbeli tanügyünkről is irhassunk valamit.

Schindler szerint, kit itt követünk, Oroszország koronajóságai körülbelül 29930 □-miriaméterre (52000 □-méröld) terjednek 22 millió lakossal, s e jóságok 1837 óta a földmívelési ministerium által kezeltetnek. E ministerium 4 osztályból áll, melyek elseje Nagy-oroszország 39 kormányzósága, a második pedig a többi 18 kormányzóság élén áll. A harmadik osztály a belső és külső igazgatóságot viszi, a telekzetet s valamennyi gazdasági tanintézetet vezérli; miglen a negyedik egyedül az erdőszettel bibelődik.

Az erdőszeti szolgálatnak, melyre a személyzet erdőszeti tancdákban neveltetik, katonai szerkezete van. Az europai Oroszország koronaerdei 13814 □-miriamétert (24000 □-méröld) borítanak.

Éz óriási erdők központi igazgatásának könnyítése végelt az or-

szág hat felügyelőségre (Inspection) van osztva, melyek mindenikének néhány kormányzat van (erdőszi tekintetben) alárendelve.

Minden kormányzat több erdőszeti [főtiszt]tel bir, melyekhez erdőbirók és számvevők csatolják. E kormányzóságok mindenike nagyságához képest több vagy kevesebb erdei hivatallal bir, melyek élén erdősztisztek állanak s melyek gondárságokra és ezek ismét erdei védkerületekre osztják. A gondárságok erdőőrzésével altisztek vannak megbizva; az egyes védkerületekben pedig vadászok, s mindkettő ismét jelentékeny számu erdőőrrel rendelkezik.

Az erdőszeti személyzet kezelő- és védszemélyzetre oszlik, az elsőkhöz 3 tábornok, 700 törzs- és főtiszt, a másodikhoz 1000 lovas altiszt, 6000 vadász és 38000 erdőőr tartozik.

Ezen államban, mely kiterjedéséhez képest óriási léptekkel halad előre, csak Nagy-Péter alatt tétetett le a népnevelés alapköve (1689) mellyre a trónörökösök nem csak építettek, főkép II-dik Katalin (1762—1796) és újabb időben Sándor Czár (1801—1824) de mellyet meg is tágitottak. Főkép az utoljára nevezett uralkodó alatt a népnevelés valamint a felsőbb intézetek is tökéletes javításon mentek keresztül. Már az első népiskolákban, mellyek a koronajóságokon a kormány által folyvást szaporittatnak, tanítják a fiut mezőgazdasátra, a hol a tanítók többnyire lelkészek, melyek mindenikének gazdaszati tanfolyamot is kellett végeznie.

A megfelelő képzettséggel ellátottak a Sz. Pétervár melletti erdőszeti képezdébe léphetnek.

Ez intézet szigoruan katonailag van szervezve és két osztályból áll, mellyek egyike a felső, másodika pedig az alsó tanfolyamot foglalja magában. Az elsőben az erdőszeti tudományok összes ágai elméletileg és gyakorlatilag adatnak elő és a végzett tanulók katonatiszti ranggal lépnek a felsőbb vagy erdőkezelési szolgálatba. E felsőbb tanfolyam áldásaiban azonban többnyire csak a nemesek és a felsőbb katonatisztek fiai részesülnek. Az alsó osztály az erdőszeti véd- és műsegédszemélyzet kiképzésére való, s abban a polgárok s mezei gazdák fiait tanítják.

1812 óta ezen erdőszeti intézettel négy évi tanfolyamból álló mérnöki iskola van összekötve, melynek végzettjei katonai szolgálattól mentek lévén évi segédpénzzel ellátva a koronaországok felmérésénél alkalmaztatnak.

E tanintézet czélszerű be rendezéséről azonban Oroszország

képzelt erdőszei tanuskodnak; az ottani tanárok és tanársegédek száma 38-ra rúg, kik gazdagon felszerelt mű- és szertárakról rendelkeznek.

Továbbá még Kalazu-Volohoa, Liszinben, a lengyel királyságban pedig Marimontban is léteznek erdőszei, azon kívül Osztrov és Szokolovban vadásztanodák s több másfélék, hol a mezőgazdasági tanodákban erdőszei tanszékek is léteznek.

A mezőgazdasátra nézve a birodalom minden kormánykerületében (Gouvernement) mintagazdaszatok léteznek, mellyeken a parasztok fiai a mezőgazdaszat különböző ágaiban elméleti s gyakorlati kiképzésben részesülnek; a paraszttelkek átvétele után magokat a kóronajószágok mintagazdaszatához tartani kötelezvéen. Évenkénti átlagkép 1000—1100 illy tanítvány hagyja el az oly mintagazdaszatokat.

Az ebbeli magasb kiképzés iránt a kormány önálló mezőgazdaszati iskolák és egyéb magasabb tanintézeteken való gazdaszati tanszékek felállítása által gondoskodott. Igy 1836-ban rendeltetett, hogy minden egyetemben, minden Gymnasiumban s minden kerületi vagy kormánykerületi iskolában mezőgazdaszati tanszékek állitassanak.

Továbbá a krimmi Maharakban és a Kaukaszban borászati iskolák, Szimferopolban selyemültetmények, a Schwarzbergék kormánykerületében juhtenyésztő mintaiskolák s több effélék alapitattak.

Azonkívül egyesületek is alapitottak és tartanak fén számos mezőgazdaszati intézetet. Igy például az Oroszországban létező 21 mezőgazdaszati egyesület, kisebb gazdák számára iskolát és mintagazdaszatosat, továbbá gazdatisztek képzésére egy másik, négy tanévből álló iskolát alapitott, mely utóbbi a nyilvános gymnasiumok minden előnyeiben részesül. Továbbá a liefländi gazdaszati egyesület német ajkú gazdaiskolája; a Moszkvai csász. gazdatársulat gazdaszati intézete; a déloroszországi csász. gazdatársulat mintagazdaszata Odessában; a juhtenyésztő társulat intézete Moszkvában; a kertészetkedvelő csász. orosz társulat kertész iskolája Moszkvában; az esztländi gazdaszati társulat német ajku gyümölcsfa tenyésztők iskolája Revalban sat.

Az erdőszei és gazdaszati intézetek e rövid átnézetéből kitünik, mily nagy fontosságot tulajdonitnak Oroszországban az okszerü földmivelésnek, és hogyan törekednek minden erővel e részben az idők szellemének az ottani viszonyokhoz képest megfelelni! E.

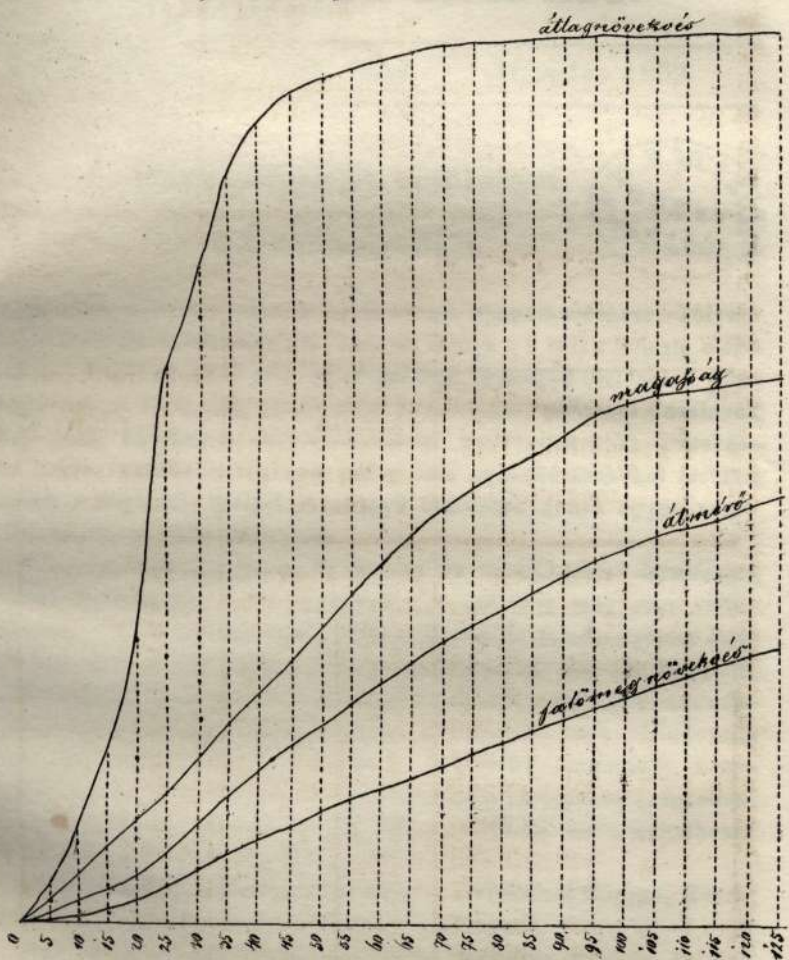
Tulajdonos kiadók és felelős szerkesztők:

Divald Adolf és Vágner Károly.

Selmecz, 1862. Nyomatott LORBER FERENCZ-nél.

XII^{te} melléklet

Az átlagnövekvés, a magasságok, az átmérők és a fatömegnövekvés görbái.

átlagnövekvés 1 kbm = 2,07 dm. - magasság 20 méter = 5,07 dm
 átmérő 30,87 dm = 5,07 dm. - fatömegnövekvés 100 kbm = 5,07 dm.

A fatermési és növekvési táblák I. része
B i k k f a.

K o r	Átlag- körlep		K ö r l e p		A f á k száma	Az egyes fák átlag nő- tére	A fák átlag magas- sága	Idomszám	Irány magasság	Az átlagfa köbtartalma	A kiindulási kor (120 év) fáinak számára nézve				A z ö s s z e s f á k s z á m á r a			ezredméter	Hektáronkénti gyerítési tömegréteg						
	szdm.	□ méter	□ mét.	részlet							száma	□ méter	mét.	köbtartalma	fátömeg- réteg	szak- átlag- növedék réteg	szak- átlag- növedék réteg			átlag- növedék réteg	átlag- növedék réteg	Viszonyszám = vsz. = $\frac{a^2}{m}$	A viszonyszámokból kiszámított fátö- megréteg	Gally- Rözsze- fa az összeg fa- tömeg	%-aiban
20	3-9	0-001195	18-8	0-00188	15734	0-635	5-5		2-69	0-0032145	0-176	0-0088	0-0088	5-057	0-203	0-20	27655	1-35062	5-118						
25	6-1	1-002922	25-9	0-00259	8871	1-127	7-4		3-63	0-0106069	0-582	0-0233	0-0233	9-402	0-869	0-38	5-0283	1-35062	9-305						
30	8-2	0-005281	29-8	0-00298	5648	1-741	9-2		4-51	0-0238173	1-307	0-0436	0-0436	13-440	0-808	0-45	7-3087	1-35062	13-526						
35	10-3	0-008332	32-8	0-00328	3932	2-543	11-1		5-44	0-0453261	2-488	0-0711	0-0711	17-843	0-891	0-51	9-5576	1-35062	17-687						
40	12-4	0-012076	35-1	0-00351	2907	2-439	12-9		6-32	0-0763203	4-190	0-1022	0-1022	22-183	0-869	0-55	11-9193	1-35062	22-058						
45	14-3	0-016061	36-2	0-00362	2255	4-435	14-6		7-15	0-1148361	6-304	0-1401	0-1401	25-883	0-740	0-57	14-0062	1-35062	25-920						
50	16-1	0-020358	36-9	0-00369	1815	5-509	16-3		7-99	0-1626604	8-930	0-1786	0-1786	29-483	0-720	0-59	15-9025	1-35062	29-429			12-54			
55	17-8	0-024885	37-3	0-00373	1498	6-675	17-9		8-77	0-2182414	11-981	0-2178	0-2178	32-712	0-646	0-59	17-7005	1-35062	32-757			12-26			
60	19-5	0-029865	37-4	0-00374	1253	7-981	19-5		9-55	0-2852107	15-658	0-2610	0-2610	35-717	0-601	0-59	19-5000	1-35062	36-087			10-81			
65	21-1	0-034967	37-8	0-00378	1082	9-242	21-1		10-34	0-3615588	19-849	0-3051	0-3051	39-085	0-674	0-60	21-1000	1-35062	39-048						
70	22-7	0-040471	38-6	0-00386	954	10-482	22-4	0-49	10-98	0-4443716	24-396	0-3485	0-3485	42-383	0-660	0-60	23-0040	1-35062	42-572						
75	24-2	0-045996	39-3	0-00393	855	11-696	23-7		11-61	0-5340136	29-317	0-3916	0-3916	45-627	0-649	0-61	24-7106	1-35062	45-730			9-29			
80	25-6	0-051471	40-1	0-00401	780	12-821	24-8		12-15	0-6253726	34-333	0-4292	0-4292	48-721	0-619	0-61	26-4258	1-35062	48-904						
85	27-1	0-057680	40-6	0-00406	704	14-204	26-1		12-79	0-7377272	40-501	0-4765	0-4765	51-927	0-641	0-61	28-1383	1-35062	52-073						
90	28-4	0-063347	41-7	0-00417	658	15-182	27-0		13-23	0-8380808	46-011	0-5112	0-5112	55-169	0-648	0-61	29-8726	1-35062	55-283			9-00			
95	29-6	0-068813	42-5	0-00425	618	16-181	27-9		13-67	0-9406737	51-643	0-5436	0-5436	58-097	0-586	0-61	31-4035	1-35062	58-116						
100	30-7	0-074023	44-1	0-00441	596	17-778	28-4		13-92	1-0304002	56-509	0-5657	0-5657	61-387	0-558	0-61	33-1862	1-35062	61-415			5-83			
105	31-7	0-078924	45-6	0-00456	578	17-301	28-8		14-11	1-1136176	61-138	0-5823	0-5823	64-342	0-591	0-61	34-8920	1-35062	64-572						
110	32-5	0-082958	46-9	0-00469	556	17-658	29-1		14-26	1-1829811	64-946	0-5904	0-5904	66-879	0-507	0-61	36-2972	1-35062	67-172						
115	33-4	0-087616	48-7	0-00487	556	17-985	29-4		14-41	1-2625466	69-314	0-6027	0-6027	70-177	0-620	0-61	37-9442	1-35062	70-220						
120	34-2	0-091863	50-4	0-00504	549	18-215	29-6		14-50	1-3320135	73-127	0-6094	0-6094	73-080	0-581	0-61	39-5148	1-35062	73-080						
125	35-0	0-096211	52-1	0-00521	542	18-450	29-7		14-55	1-3998700	76-853	0-6148	0-6148	75-805	0-545	0-61	41-2458	1-35062	76-330						

*) $\frac{T}{Vsz.} = \frac{73-127}{39-5148} = 1-85062$.

